

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către Scripnic Veaceslav,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 împotriva lui Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Casareci Victoria, Gheorhița Mihai și Scripnic Veaceslav, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, prin care cererile de apel înaintate de către Casareci Ivan și Scripnic Veaceslav au fost restituite pe motiv că, nu au lichidat neajunsurile constatate prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015,

c o n s t a t ă:

La 30 martie 2012, APLP nr. 51/336 s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Casareci Victoria, Gheorhița Mihai și Scripnic Veaceslav, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, pîrîții formează o familie și locuiesc în încăperile nr.nr. 66 – 68 situate în mun. Chișinău, s.Dobrogea, str. Luceafărul, 1, gestionate de către APLP nr. 51/336, iar în baza contului personal deschis la APLP nr. 51/336 pe numele pîrîților, SA „Termocom” în procedura falimentului a livrat energie termică.

Totodată, a mai indicat reclamanta că, pîrîții Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Casareci Victoria, Gheorhița Mihai și Scripnic Veaceslav nu au achitat serviciile prestate, iar datoria formată la data de 01.03.2012, constituia suma de 18890,67 lei pentru energia termică, fapt ce în opinia reclamantei se confirmă prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor locativ-comunale respective.

A mai indicat reclamanta că, Gestionarul Fondului Locativ și SA „Termocom” S.A. în procedura falimentului se află într-o situație financiară precară, creată din cauza rău-platnicilor, care nu achită la timp costul serviciilor prestate.

Solicită reclamanta APLP nr. 51/336 prin cererea de chemare în judecată și cererile de majorare a pretențiilor, încasarea în mod solidar din contul lui Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Casareci Victoria, Gheorhița Mihai și Scripnic Veaceslav în beneficiul său a datoriei în sumă de 39 894,89 lei, dintre care suma de 3327 lei, cu titlu de datorie pentru agentul termic; suma de 11 567, 89 lei, cu titlu de datorie pentru alte servicii comunale prestate la ap. 66-68, situate în mun. Chișinău, s. Dobrogea, str. Luceafărul, 1, ca parte din suma totală a datoriei de 43 671, 89 lei, existentă la 01 martie 2014, precum și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din: taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 1 196, 85 lei, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 6 600 lei și suma de 700 lei, cu titlu de cheltuieli pentru serviciile executorului judecătoresc pentru înmânarea citațiilor.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 octombrie 2015, acțiunea înaintată de către APLP nr. 51/336 a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea în mod solidar din contul lui Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Casareci Victoria, Gheorhița Mihai și Scripnic Veaceslav a datoriei în sumă de 39 894,89 lei și cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 1 196, 85 lei, precum și suma de 700 lei cu titlu de cheltuieli judiciare. În rest, cerințele APLP nr. 51/336 au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 octombrie 2015, instanța de judecată a completat alineatul doi al dispozitivului hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 octombrie 2015, cu îmbinarea de cuvinte „în beneficiul APLP-51/336, IDNO 1003600074333, sediul: str. Ion Creangă, 3, s. Dobrogea, mun. Chișinău”.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 23 octombrie 2015, APLP nr. 51/336 prin intermediul reprezentantului, avocatul Viorel Chetrușcă a declarat apel, solicitînd admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii instanței de fond în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri, de admitere integrală a acțiunii.

La 12 noiembrie 2015 și, respectiv la 13 noiembrie 2015, Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan au declarat apeluri nemotivate, solicitînd admiterea acestora, casarea atît a hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 octombrie 2015, cît și a hotărîrii suplimentare a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 octombrie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea privind încasarea datoriei depusă de către APLP nr. 51/336 să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către apelanții Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan, pe motiv că, nu au fost prezentate cererile de apel motivate și dovezile achitării taxei de stat, apelanților fiindu-le fixat un termen pînă la data de 21 ianuarie 2016, ora 11:00, pentru a lichida neajunsurile menționate (vol.II,f.d.84-86).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, cererile de apel declarate de către Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan au fost restituite, pe motiv că, ultimii nu au lichidat neajunsurile constatate prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015 (vol.II,f.d.113-115).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, a fost admis apelul declarat de către APLP nr. 51/336, fiind casată parțial hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 15 octombrie 2015, în partea respingerii pretențiilor, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri, prin care pretențiile înaintate de către APLP nr. 51/336 cu privire la încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice au fost admise. S-a încasat din contul lui Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Casareci Victoria, Gheorhița Mihai și Scripnic Veaceslav în beneficiul APLP nr. 51/336 cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 1500 lei, care urmează a fi achitată în sumă de 250 lei din contul fiecăruia (vol.II,f.d.116).

La 24 martie 2016, Scripnic Veaceslav a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, cu restituirea pricinii la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, deoarece instanța de apel avea obligația de a comunica recurentului în cel mai scurt timp posibil încheierea din 21 decembrie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, condiție ce la caz nu se atestă, cu atît mai mult că, și soluționarea chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel a avut loc în absența recurentului.

Susține că, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cît și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 11 februarie 2016 (vol.II,f.d.113-115), iar recursul a fost depus la 24 martie 2016 (vol.II,f.d.126-127), însă, la dosar nu există careva probe referitoare la data recepționării de către recurent a încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, motiv ce impune instanța de recurs să constate prin prisma art. 425 CPC, că recursul a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea parțială a încheierii instanței de apel în partea dispunerii restituirii cererii de apel depuse de către Scripnic Veaceslav, cu remiterea cauzei în această parte la judecare în instanța de apel, de la faza primirii apelului. În rest, încheierea urmează a fi menținută.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Înaintînd prezenta cerere de chemare în judecată împotriva lui Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Casareci Victoria, Gheorhița Mihai și Scripnic Veaceslav, reclamanta APLP nr. 51/336 în urma concretizării acțiunii a solicitat încasarea în mod solidar din contul primilor în beneficiul său a datoriei în sumă de 39 894,89 lei, dintre care suma de 3327 lei, cu tiltu de datorie pentru agentul

termic; suma de 11 567, 89 lei, cu titlu de datorie pentru alte servicii comunale prestate la ap. 66-68, situate în mun. Chișinău, s. Dobrogea, str. Luceafărul, 1, ca parte din suma totală a datoriei de 43 671, 89 lei, existentă la 01 martie 2014, precum și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din: taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 1 196, 85 lei, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 6 600 lei și suma de 700 lei, cu titlu de cheltuieli pentru serviciile executorului judecătoresc pentru înmânarea citațiilor.

Prin hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 15 octombrie 2015, acțiunea înaintată de către APLP nr. 51/336 a fost admisă parțial, iar prin hotărîrea suplimentară a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 27 octombrie 2015, instanța de judecată a completat alineatul doi al dispozitivului hotărîrii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 15 octombrie 2015.

Nefiind de acord cu hotărîrile primei instanțe, la 12 noiembrie 2015 și, respectiv la 13 noiembrie 2015, Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan au declarat apeluri nemotivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către apelanții Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan, pe motiv că, nu au fost prezentate cererile de apel motivate și dovezile achitării taxei de stat, apelanților fiindu-le fixat un termen pînă la data de 21 ianuarie 2016, ora 11:00, pentru a lichida neajunsurile menționate (vol.II,f.d.84-86).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, cererile de apel declarate de către Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan au fost restituite, pe motiv că, ultimii nu au lichidat neajunsurile constatate prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015 (vol.II,f.d.113-115).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel depuse de către Scripnic Veaceslav contravine circumstanțelor cauzei.

Astfel, într-adevăr, conform art. 369 alin. (1) lit. a) CPC RM, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Totodată, instanța de recurs menționează că, referirea instanței de apel la această prevedere legală nu este relevantă în prezenta speță, în situația în care, instanța de judecată avea obligația de a comunica recurentului Scripnic Veaceslav în cel mai scurt timp posibil încheierea din 21 decembrie 2015, fapt ce la caz nu se atestă, or, copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, prin care nu s-a dat curs cererilor de apel și prin care s-a stabilit recurentului Scripnic Veaceslav termenul limită de lichidare a neajunsurilor, a fost recepționată de către ultimul la data de 12 februarie 2016, adică a 2-a zi după ce a avut loc ședința de judecată din 11 februarie 2016, cînd s-a dispus restituirea cererii de apel, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (vol.II,f.d.107).

În condițiile respective și în situația în care neînlăturarea neajunsurilor nu este imputată recurentului Scripnic Veaceslav, prin restituirea cererii de apel în prezenta speță, s-ar putea înfrînge principiul echității procedurii civile și îngreuna în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil.

Mai mult decît atît, instanța de recurs reține că, soluționarea chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel a avut loc în absența recurentului Scripnic Veaceslav, care nu s-a prezentat în ședința de judecată din motive ce nu-i pot fi imputate și anume pentru că nu a fost legal citat despre data, ora și locul ședinței de judecată. Or, potrivit art. 102 alin. (4) CPC, citația se înmînează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării, iar din actele cauzei rezultă că, acesta a fost citat pentru ședința de judecată din 11.02.2016 la data de 12.02.2016, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (vol.II,f.d.107).

În atare împrejurări, instanța de apel nu a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces. Or, recurentul Scripnic Veaceslav a fost privat de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul ședinței de judecată.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reiterează și prevederile art. 6 CEDO, care stipulează că, orice persoană are dreptul la judecarea pricinii ”în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor ale părților litigante. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza într-o situație egală în raport cu adversarul său, astfel încît între părți să se mențină un echilibru corect. Aceste principii includ și dreptul părții de a fi reprezentată în proces de către o persoană calificată în domeniul dreptului, cu atît mai mult că legislația procesuală națională declară acest drept.

În speță, aceste rigori ale legislației naționale și internaționale lipsesc, fapt ce impune admiterea recursului, cu casarea parțială a încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare sub aspectele sus – menționate.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Scripnic Veaceslav.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 împotriva lui Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Casareci Victoria, Gheorhița Mihai și Scripnic Veaceslav, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei, în partea restituirii cererii de apel depuse de către Scripnic Veaceslav, cu remiterea cauzei în această parte la rejudecare, în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, de la faza primirii apelului.

În rest, încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, se menține.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi